

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlášené: 11.01.2002

Časová verzia predpisu účinná od: 07.02.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

5

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 22. januára 2001 bola v Bratislave podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spojených štátov amerických o leteckej doprave. V súlade s článkom 17 ods. 1 dohoda nadobudla platnosť výmenou nôt, t. j. 7. februára 2001. Dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody sa skončí vo vzťahu medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými platnosť Dohody medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Spojených štátov amerických o leteckej doprave, podpísanej v Prahe 29. júna 1987 v platnom znení a predĺžení (vyhláška č. 86/1987 Zb.).

DOHODA medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spojených štátov amerických o leteckej doprave

Vláda Slovenskej republiky a vláda Spojených štátov amerických (ďalej len „zmluvné strany“),

želajúc si podporiť systém medzinárodného letectva na základe súťaživosti medzi leteckými spoločnosťami na trhu pri minimálnom zasahovaní a regulácii zo strany vlády,

želajúc si napomôcť rozšírenie možností medzinárodnej leteckej dopravy,

želajúc si umožniť leteckým spoločnostiam poskytovanie širokého sortimentu voliteľných služieb cestujúcej verejnosti a prepravcom pri čo najnižších cenách, ktoré nie sú diskriminačné a nepredstavujú zneužívanie dominantného postavenia, a želajúc si podporiť jednotlivé letecké spoločnosti, aby vytvorili a zavádzali inovačné a konkurenčné ceny,

želajúc si zabezpečiť čo najvyššiu mieru bezpečnosti medzinárodnej leteckej dopravy a zabezpečenia jej bezpečnosti a znovu potvrdzujúc svoje vážne znepokojenie nad skutkami alebo hrozbami proti bezpečnosti a zabezpečeniu lietadiel, ktoré ohrozujú bezpečnosť osôb alebo majetku, majú nepriaznivý vplyv na prevádzku leteckej dopravy a podkopávajú dôveru verejnosti v bezpečnosť civilného letectva, a

ako zmluvné strany Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve otvoreného na podpis v Chicagu 7. decembra 1944

dohodli sa takto:

Článok 1 Pojmy

Na účely tejto dohody, ak nie je uvedené inak, pojem

1. „vládne orgány civilného letectva“ znamená v prípade Slovenskej republiky Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky alebo jeho právneho nástupcu a v prípade Spojených štátov amerických Ministerstvo dopravy Spojených štátov amerických alebo jeho právneho nástupcu,
2. „dohoda“ znamená túto dohodu, štyri prílohy k nej a všetky jej zmeny,
3. „letecká doprava“ znamená verejnú prepravu cestujúcich, batožiny, nákladu a pošty lietadlom, samostatne alebo v kombinácii, za odmenu alebo za prenájom,
4. „Dohovor“ znamená Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve otvorený na podpis v Chicagu 7. decembra 1944 a zahŕňa
 - a) všetky zmeny, ktoré nadobudli platnosť podľa článku 94(a) Dohovoru a boli ratifikované obidvoma zmluvnými stranami, a
 - b) každú prílohu k Dohovoru alebo zmenu prijatú podľa článku 90 Dohovoru, ak je takáto príloha alebo zmena v ľubovoľnom danom období platná pre obidve zmluvné strany,
5. „určená letecká spoločnosť“ znamená leteckú spoločnosť určenú a oprávnenú podľa článku 3 tejto dohody,
6. „úplné náklady“ znamená náklady poskytovaných služieb plus primeraný poplatok za administratívnu réžiu,
7. „medzinárodná letecká doprava“ znamená leteckú dopravu, ktorá prechádza vzdušným priestorom nad územím viac ako jedného štátu,
8. „cena“ znamená každé cestovné, sadzbu alebo poplatok za prepravu cestujúcich (a ich batožiny) a/alebo nákladu (okrem pošty) v rámci leteckej dopravy účtované leteckými spoločnosťami vrátane ich obchodných zástupcov a podmienky upravujúce dostupnosť takéhoto cestovného, sadzby alebo poplatku,

9. „pristátie na účely, ktoré nesúvisia s leteckou dopravnou službou“ znamená pristátie na ľubovoľný iný účel, než je naloženie alebo vyloženie cestujúcich, batožiny, nákladu a/alebo pošty v leteckej doprave,
10. „územie“ znamená územné oblasti pod zvrchovanosťou, jurisdikciou, ochranou alebo správou zmluvnej strany a príslušné teritoriálne vody a
11. „užívateľský poplatok“ znamená poplatok uložený leteckej dopravnej spoločnosti za poskytovanie služieb letiska, leteckej navigácie alebo zariadenia, prípadne služieb leteckého zabezpečenia vrátane súvisiacich služieb a zariadení.

Článok 2

Udelenie práv

1. Každá zmluvná strana udelí druhej zmluvnej strane na uskutočňovanie medzinárodnej leteckej dopravy leteckými spoločnosťami štátu druhej zmluvnej strany tieto práva:
 - a) právo preletávať nad územím jej štátu bez pristátia,
 - b) právo pristávať na území jej štátu na účely, ktoré nesúvisia s leteckou dopravnou službou, a
 - c) práva inak špecifikované v tejto dohode.
2. Žiadne z ustanovení tohto článku neopravňuje leteckú spoločnosť alebo spoločnosti štátu jednej zmluvnej strany nakladať cestujúcich, ich batožinu, náklad alebo poštu na území štátu druhej zmluvnej strany, prepravovaných za odmenu a smerujúcich na iné miesto na území štátu druhej zmluvnej strany.

Článok 3

Určenie leteckej spoločnosti a prevádzkové povolenie

1. Každá zmluvná strana má právo určiť ľubovoľný počet leteckých spoločností na vykonávanie medzinárodnej leteckej dopravy v súlade s touto dohodou a takéto určenie odvolať alebo nahradiť. Takéto určenia budú druhej zmluvnej strane doručené písomne diplomatickou cestou a budú špecifikovať, či je letecká spoločnosť oprávnená vykonávať druh leteckej dopravy vymedzený v Prílohe I alebo v Prílohe II, prípadne v oboch.
2. Po prijatí takéhoto určenia a žiadostí od určenej leteckej spoločnosti formou a spôsobom predpísaným na požadovanie prevádzkových povolení a/alebo technických povolení druhá zmluvná strana vydá nevyhnutné povolenia bez zbytočného zdržiavania za predpokladu, že
 - a) podstatná časť vlastníctva a efektívna kontrola tejto leteckej spoločnosti prislúchajú zmluvnej strane, ktorá leteckú spoločnosť určila, alebo štátnym príslušníkom štátu tejto zmluvnej strany, prípadne obidvom,
 - b) určená letecká spoločnosť je spôsobilá plniť podmienky predpísané zákonmi a inými právnymi predpismi bežne uplatňovanými pri prevádzke medzinárodnej leteckej dopravy zmluvnou stranou, ktorá žiadosť alebo žiadosti posudzuje, a
 - c) zmluvná strana určujúca príslušnú leteckú spoločnosť zachováva a aplikuje normy stanovené v článku 6 (Bezpečnosť leteckej dopravy) a článku 7 (Zabezpečenie ochrany v leteckej doprave).

Článok 4

Zrušenie prevádzkového povolenia

1. Každá zmluvná strana môže zrušiť, pozastaviť alebo obmedziť prevádzkové povolenie a/alebo technické povolenie leteckej spoločnosti určenej druhou zmluvnou stranou, ak
 - a) podstatná časť vlastníctva a efektívna kontrola tejto leteckej spoločnosti neprislúchajú druhej zmluvnej strane, príslušníkom jej štátu, prípadne obidvom alebo
 - b) táto letecká spoločnosť nedodríava alebo porušuje zákony a iné právne predpisy uvedené v článku 5 (Uplatňovanie zákonov a iných právnych predpisov), alebo
 - c) druhá zmluvná strana nezachováva a neaplikuje normy stanovené v článku 6 (Bezpečnosť leteckej dopravy).

2. Ak nie sú nevyhnutné bezodkladné kroky, aby sa zabránilo ďalšiemu porušovaniu ustanovení odseku 1 písm. b) alebo písm. c) tohto článku, budú sa práva stanovené v tomto článku uplatňovať len po konzultácii s druhou zmluvnou stranou.
3. Tento článok neobmedzuje práva zmluvných strán odmietnuť, zrušiť, obmedziť prevádzkové povolenie alebo uložiť podmienky na prevádzkové povolenie alebo technické povolenie leteckej spoločnosti alebo spoločnostiam štátu druhej zmluvnej strany v súlade s ustanoveniami článku 7 (Zabezpečenie ochrany v leteckej doprave).

Článok 5

Uplatňovanie zákonov a iných právnych predpisov

1. Pri vstupe na územie štátu jednej zmluvnej strany, pobyte na jeho území a pri odchode z neho bude letecká spoločnosť štátu druhej zmluvnej strany dodržiavať jeho zákony a iné právne predpisy týkajúce sa prevádzky a navigácie lietadiel.
2. Pri vstupe na územie štátu jednej zmluvnej strany, pobyte na jeho území a pri odchode z neho bude jeho zákony a právne predpisy týkajúce sa vstupu cestujúcich, posádky alebo nákladu lietadla (vrátane predpisov týkajúcich sa vstupu, colného vybavovania, leteckého zabezpečenia, imigrácie, pasov, cla a karantény alebo v prípade pošty poštových predpisov) na jeho územie alebo odchodu z neho dodržiavať letecká spoločnosť štátu druhej zmluvnej strany alebo sa budú dodržiavať v prospech takýchto cestujúcich, posádky alebo nákladu.

Článok 6

Bezpečnosť leteckej dopravy

1. Každá zmluvná strana uzná na účely prevádzkovania leteckej dopravy podľa tejto dohody za platné osvedčenia spôsobilosti lietadiel, osvedčenia spôsobilosti dopravcov a licencie vydané alebo uznané za platné druhou zmluvnou stranou za predpokladu, že podmienky pre takéto osvedčenia alebo licencie sa minimálne rovnajú normám, ktoré možno stanoviť podľa Dohovoru. Každá zmluvná strana však môže na účely preletu nad územím jej štátu odmietnuť uznať za platné osvedčenia spôsobilosti a licencie vydané, prípadne uznané za platné pre jej štátnych príslušníkov druhou zmluvnou stranou.
2. Každá zmluvná strana môže požiadať o konzultácie ohľadne bezpečnostných noriem prijatých a používaných druhou zmluvnou stranou, týkajúcich sa leteckonavigačných zariadení, posádky lietadiel, lietadiel a prevádzky určených leteckých spoločností. Ak po takýchto konzultáciách jedna zmluvná strana zistí, že druhá zmluvná strana účinne nedodržiava a neuplatňuje bezpečnostné normy a požiadavky, ktoré by zodpovedali aspoň minimálnym normám, ktoré môžu byť stanovené podľa Dohovoru, druhá zmluvná strana bude upovedomená o takýchto zisteniach a opatreniach považovaných za nevyhnutné, aby sa vyhovelo týmto minimálnym normám, a druhá zmluvná strana prijme primerané opatrenia na odstránenie nedostatkov. Každá zmluvná strana si vyhradzuje právo odmietnuť, zrušiť alebo obmedziť prevádzkové povolenie alebo technické povolenie leteckej spoločnosti alebo spoločnostiam určeným druhou zmluvnou stranou v prípade, že druhá zmluvná strana nepodnikne v primeranej lehote vhodné nápravné opatrenia.

Článok 7

Zabezpečenie ochrany v leteckej doprave

1. Zmluvné strany v súlade so svojimi právami a záväzkami podľa medzinárodného práva opätovne potvrdzujú, že ich vzájomný záväzok chrániť bezpečnosť civilného letectva proti činom protiprávneho zasahovania tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto dohody. Bez obmedzenia všeobecnej platnosti ich práv a záväzkov podľa medzinárodného práva budú zmluvné strany predovšetkým postupovať v súlade s ustanoveniami Dohovoru o trestných činoch a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla, podpísaného v Tokiu 14. septembra 1963, Dohovoru o potlačení protiprávneho zmocnenia sa lietadiel, podpísaného v Haagu 16. decembra 1970, Dohovoru o potláčaní protiprávnych činov ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva, podpísaného v Montreale 23. septembra 1971, a Protokolu o boji s protiprávnymi činmi násillia na letiskách slúžiacich medzinárodnému civilnému letectvu, podpísaného v Montreale 24. februára 1988.
2. Zmluvné strany si vzájomne poskytnú na požiadanie všetku potrebnú pomoc, aby sa zabránilo činom protiprávneho zmocnenia sa civilných lietadiel a ďalším protiprávnym činom proti

bezpečnosti takýchto lietadiel, ich cestujúcich, posádky, letísk a leteckých navigačných zariadení, aby sa odvrátilo akékoľvek iné ohrozenie bezpečnosti civilnej leteckej navigácie.

3. Zmluvné strany budú v rámci svojich vzájomných vzťahov postupovať v súlade s normami na zabezpečenie bezpečnosti leteckej dopravy a príslušnými odporúčaniami stanovenými Medzinárodnou organizáciou civilného letectva a zaradenými ako prílohy k Dohovoru. Budú vyžadovať, aby prevádzkovatelia lietadiel registrovaných v štáte príslušnej zmluvnej strany, prevádzkovatelia lietadiel, ktorí majú hlavné miesto podnikania alebo trvalý pobyt na území štátu príslušnej zmluvnej strany, a prevádzkovatelia letísk na území ich štátu postupovali v súlade s týmito ustanoveniami o zabezpečení bezpečnosti civilného letectva.
4. Každá zmluvná strana súhlasí s tým, že bude dodržiavať bezpečnostné ustanovenia vyžadované druhou zmluvnou stranou na vstup na územie štátu tejto druhej zmluvnej strany, pobyt na jeho území a odchod z neho a že podnikne primerané opatrenia na ochranu lietadiel a prehliadku cestujúcich, posádky a ich batožiny a príručných predmetov, ako aj nákladu a palubných zásob lietadla pred nastupovaním a nakladaním a počas nich. Každá zmluvná strana tiež pozitívne zväži akúkoľvek žiadosť druhej zmluvnej strany týkajúcu sa osobitných bezpečnostných opatrení, aby sa predišlo konkrétnemu ohrozeniu.
5. Ak sa vyskytne prípad alebo hrozba protiprávneho zmocnenia sa lietadla alebo iný protiprávny čin proti bezpečnosti cestujúcich, posádky, lietadla, letísk alebo leteckých navigačných zariadení, zmluvné strany si budú vzájomne pomáhať uľahčením komunikácie a ďalšími vhodnými opatreniami zameranými na rýchle a bezpečné ukončenie takéhoto prípadu alebo odstránenie hrozby.
6. Ak má zmluvná strana dostatočné dôvody sa domnievať, že druhá zmluvná strana sa odchyľila od ustanovení tohto článku týkajúcich sa zabezpečenia bezpečnosti leteckej dopravy, vládne orgány civilného letectva tejto zmluvnej strany môžu požadovať bezodkladné konzultácie s vládnymi orgánmi civilného letectva druhej zmluvnej strany. Ak do 15 dní odo dňa podania takejto žiadosti nedôjde k uspokojivej dohode, bude to dôvodom na odmietnutie, zrušenie, obmedzenie prevádzkového povolenia alebo uloženie podmienok na prevádzkové povolenie alebo technické povolenia leteckej spoločnosti alebo spoločnostiam štátu tejto zmluvnej strany. Ak si to budú vyžadovať mimoriadne okolnosti, môže zmluvná strana podniknúť predbežné opatrenia pred uplynutím lehoty 15 dní.

Článok 8

Obchodná činnosť

1. Letecké spoločnosti štátov zmluvných strán majú právo zriadiť si kancelárie na území štátu druhej zmluvnej strany na podporu predaja a predaj leteckej dopravy.
2. Určené letecké spoločnosti štátov zmluvných strán sú v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi štátu druhej zmluvnej strany týkajúcimi sa vstupu, pobytu a zamestnania oprávnené priviesť si na územie štátu druhej zmluvnej strany a zamestnávať na ňom riadiaci, obchodný, technický, prevádzkový a ďalší odborný personál potrebný na zabezpečovanie leteckej dopravy.
3. Každá určená letecká spoločnosť má právo vykonávať vlastný pozemný handling na území štátu druhej zmluvnej strany („self-handling“) alebo si podľa vlastného uváženia pre takéto služby čiastočne alebo úplne vybrať handling spomedzi konkurujúcich agentúr. Tieto práva podliehajú len fyzickým obmedzeniam vyplývajúcim z bezpečnosti letiska. Tam, kde je vzhľadom na bezpečnosť letiska vlastný pozemný handling leteckej spoločnosti vylúčený, budú pozemné služby dostupné všetkým leteckým spoločnostiam na rovnakom základe. Poplatky budú vychádzať z nákladov na poskytované služby a takéto služby budú vzhľadom na druh a kvalitu porovnateľné so službami vlastného pozemného handlingu.
4. Každá letecká spoločnosť určená ktoroukoľvek zmluvnou stranou môže uskutočňovať priamy predaj leteckej dopravy na území štátu druhej zmluvnej strany a podľa uváženia leteckej spoločnosti aj prostredníctvom jej zástupcov s výnimkou prípadov, ktoré možno osobitne upraviť predpismi pre nepravidelnú dopravu v štáte, v ktorom sa nepravidelná doprava začína, a týkajú sa ochrany finančných prostriedkov cestujúcich a práv cestujúcich na storno leteckej dopravy a vrátenie peňazí. Každá letecká spoločnosť má právo predaja takejto dopravy a ktorákoľvek osoba si bude môcť takúto dopravu zakúpiť v mene príslušného štátu alebo vo voľne zameniteľnej mene.

5. Každá letecká spoločnosť má na požiadanie právo zameniť a previesť do svojho štátu prebytok príjmov nad výdavkami miestne vynaloženými. Výmena a prevod budú povolené bez zbytočného odkladu a bez obmedzení, prípadne ich zdanenia, pri devízovom kurze platnom v čase požiadavky na prevod peňazí zo strany dopravcu.
6. Letecké spoločnosti štátu jednej zmluvnej strany môžu na území štátu druhej zmluvnej strany platiť miestne výdavky vrátane nákupu paliva v miestnej mene. Podľa vlastného uváženia môžu letecké spoločnosti štátov zmluvných strán platiť takéto výdavky na území štátu druhej zmluvnej strany vo voľne zameniteľnej mene v súlade s miestnymi devízovými predpismi.
7. Pri prevádzkovaní alebo poskytovaní oprávnených služieb na dohodnutých trasách môže ktorákoľvek určená letecká spoločnosť štátu jednej zmluvnej strany uzatvárať dohody o spolupráci v marketingu, ako napríklad dohody o blokovaní časti kapacity (blocked-space) a o spoločnom označovaní liniek (code-share), alebo dohody o prenájme lietadiel
 - a) s leteckou spoločnosťou alebo so spoločnosťami štátov zmluvných strán a
 - b) s leteckou spoločnosťou alebo so spoločnosťami tretieho štátuza predpokladu, že všetky letecké spoločnosti sú držiteľmi príslušných povolení a spĺňajú požiadavky obvykle uplatňované v súvislosti s takýmito dohodami.
8. Nehľadiac na iné ustanovenia tejto dohody, majú letecké spoločnosti a nepriami poskytovatelia prepravy nákladu štátov zmluvných strán právo bez obmedzenia využívať v spojitosti s medzinárodnou leteckou dopravou akúkoľvek pozemnú dopravu nákladu do ľubovoľného a z ľubovoľného miesta na území štátov zmluvných strán alebo v tretích štátoch vrátane dopravy na všetky letiská a zo všetkých letísk vybavených colnou službou, ako aj právo, kde je to vhodné, prepravovať náklad pod colnou uzáverou v súlade s príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi. Takýto náklad bez ohľadu na to, či je premiestňovaný po zemi alebo vo vzduchu, bude mať prístup k colnému procesu a zariadeniam s tým spojeným na letisku. Letecké spoločnosti sa môžu rozhodnúť, že budú vykonávať vlastnú pozemnú dopravu alebo ju budú zabezpečovať prostredníctvom dohôd s inými pozemnými dopravcami vrátane pozemnej dopravy prevádzkovej inými leteckými spoločnosťami a nepriamymi poskytovateľmi nákladnej leteckej dopravy. Takéto intermodálne nákladné služby možno poskytovať za jednoduché cestovné prostredníctvom ceny za kombinovanú leteckú a pozemnú dopravu za predpokladu, že osoby realizujúce zásielky nebudú zavádzané, ak ide o skutočnosti týkajúce sa takejto dopravy.

Článok 9

Oslobodenie od cla a daní

1. Pri prilete na územie štátu jednej zmluvnej strany lietadlá prevádzkované v rámci medzinárodnej leteckej dopravy určenými leteckými spoločnosťami štátu druhej zmluvnej strany, ich obvyklé vybavenie, pozemné príslušenstvo, palivo, mazivá, spotrebné technické zásoby, náhradné dielce (vrátane motorov), palubné zásoby lietadla (vrátane, ale nelimitujúc položky, ako sú potraviny, nápoje a liehoviny, tabakové a ďalšie výrobky určené na predaj cestujúcim alebo na ich použitie v obmedzených množstvách počas letu) a ďalšie položky určené na použitie alebo použité výlučne v súvislosti s prevádzkou alebo so servisom lietadla použitého v rámci medzinárodnej leteckej dopravy sa na základe reciprocity oslobodzujú od všetkých dovozných obmedzení, majetkovej dane a všeobecných daní, colných poplatkov, spotrebných daní a obdobných daní, poplatkov a sadziieb, ktoré sú uložené štátnymi orgánmi a nezakladajú sa na nákladoch na poskytované služby, za predpokladu, že takéto príslušenstvo a zásoby ostanú na palube lietadla.
2. Na základe reciprocity budú tiež oslobodené od daní, dávok, cla, poplatkov a sadziieb uvedených v odseku 1 tohto článku s výnimkou poplatkov založených na nákladoch na poskytovanú službu nasledujúce položky:
 - a) zásoby na palube lietadla privezené na územie alebo dodané na území štátu jednej zmluvnej strany a naložené na palubu v primeraných množstvách na použitie v odlietajúcom lietadle leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany použitom v medzinárodnej leteckej doprave bez ohľadu na to, či sa tieto zásoby majú použiť na časti cesty vykonanej nad územím štátu zmluvnej strany, kde boli naložené na palubu,

- b) pozemné príslušenstvo a náhradné dielce (vrátane motorov) privezené na územie štátu zmluvnej strany na účely servisu, údržby alebo opravy lietadla leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany použitého v rámci medzinárodnej leteckej dopravy,
 - c) palivo, mazivá a spotrebné technické zásoby privezené na územie alebo dodané na území štátu zmluvnej strany na použitie v lietadle leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany použitom v medzinárodnej leteckej doprave bez ohľadu na to, či sa tieto zásoby majú použiť na časti cesty vykonanej nad územím štátu zmluvnej strany, kde boli naložené na palubu, a
 - d) propagačný a reklamný materiál privezený na územie alebo dodaný na území štátu jednej zmluvnej strany a naložený na palubu v primeraných množstvách na použitie v odlietajúcom lietadle leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany použitom v medzinárodnej leteckej doprave bez ohľadu na to, či sa tieto zásoby majú použiť na časti cesty vykonanej nad územím štátu zmluvnej strany, kde boli naložené na palubu.
3. Možno vyžadovať, aby príslušenstvo a zásoby uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku boli držané pod dohľadom alebo kontrolou príslušných úradov.
 4. Výnimky uvedené v tomto článku sa tiež použijú v prípade, keď určená letecká spoločnosť štátu jednej zmluvnej strany uzavrela zmluvu s inou leteckou spoločnosťou, ktorá obdobne využíva tieto výnimky od druhej zmluvnej strany, týkajúce sa zapožičania alebo dopravy položiek uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku, na území štátu druhej zmluvnej strany.

Článok 10

Užívateľské poplatky

1. Užívateľské poplatky, ktoré môžu oprávnené účtujúce úrady alebo orgány štátu jednej zmluvnej strany uložiť leteckým spoločnostiam štátu druhej zmluvnej strany, budú oprávnené, primerané, nie neodôvodnene diskriminačné a spravodlivo rozdelené podľa kategórie užívateľov. V každom prípade budú takéto užívateľské poplatky stanovené leteckým spoločnostiam štátu druhej zmluvnej strany za nie menej priaznivých podmienok, než sú najpriaznivejšie podmienky dostupné pre ktorúkoľvek inú leteckú spoločnosť v čase stanovenia poplatkov.
2. Užívateľské poplatky uložené leteckým spoločnostiam štátu druhej zmluvnej strany môžu odzrkadľovať, avšak nepresiahnu úplné náklady príslušných účtujúcich orgánov alebo orgánov na zabezpečenie príslušného letiska, životného prostredia letiska, leteckej navigácie a zariadení a služieb zabezpečenia bezpečnosti na letisku alebo v rámci letiskového systému. Takéto poplatky môžu zahŕňať primeranú návratnosť aktív po amortizácii. Spoplatňované zariadenia a služby sa budú poskytovať na základe efektívnosti a hospodárnosti.
3. Každá zmluvná strana bude napomáhať konzultácie medzi oprávnenými účtujúcimi úradmi alebo orgánmi na území jej štátu a leteckými spoločnosťami využívajúcimi tieto služby a zariadenia a bude napomáhať výmenu takýchto informácií medzi oprávnenými účtujúcimi úradmi alebo orgánmi a leteckými spoločnosťami podľa potreby, aby sa umožnilo dôkladné posúdenie primeranosti poplatkov v súlade so zásadami odsekov 1 a 2 tohto článku. Každá zmluvná strana bude nabádať oprávnené účtujúce úrady alebo orgány, aby poskytovali užívateľom primerané predbežné oznámenia akýchkoľvek návrhov zmien užívateľských poplatkov, aby sa užívateľom umožnilo vyjadriť svoje stanoviská pred vykonaním zmien.
4. Žiadna zmluvná strana v procese riešenia sporov podľa článku 14 nebude posudzovaná za narúšajúcu ustanovenie tohto článku, iba ak by v primeranom období nevykonala posúdenie poplatku alebo praktiky, ktoré sú predmetom sťažnosti štátu druhej zmluvnej strany, alebo by po takomto posúdení nepodnikla v rámci svojej právomoci všetky opatrenia na nápravu akéhokoľvek poplatku alebo praktiky, ktoré nie sú v súlade s týmto článkom.

Článok 11

Spravodlivá súťaž

1. Každá zo zmluvných strán umožní spravodlivú a rovnakú príležitosť na to, aby mohli letecké spoločnosti určené obidvoma zmluvnými stranami súťažiť v poskytovaní medzinárodnej leteckej dopravy upravenej touto dohodou.
2. Každá zmluvná strana umožní každej určenej leteckej spoločnosti stanoviť si frekvenciu a kapacitu medzinárodnej leteckej dopravy, ktorú poskytuje, na základe obchodného uváženia

vychádzajúceho z trhu. V súlade s týmto právom žiadna zo zmluvných strán jednostranne neobmedzí objem dopravy, frekvenciu alebo pravidelnosť služby, prípadne typ alebo typy lietadiel prevádzkovaných leteckými spoločnosťami určenými druhou zmluvnou stranou s výnimkou prípadov, keď to môže byť nevyhnutné z colných, technických, prevádzkových dôvodov alebo z dôvodov životného prostredia, podľa jednotných podmienok v súlade s článkom 15 Dohovoru.

3. Žiadna zmluvná strana neuloží vo vzťahu k leteckým spoločnostiam určeným druhou zmluvnou stranou podmienku prvého odmietnutia služieb, stanovenia pomeru objemu služieb medzi dopravcami jej štátu a dopravcami štátu druhej zmluvnej strany v nepravidelnej doprave, poplatku za umožnenie prevádzky, prípadne inú podmienku vo vzťahu ku kapacite, k frekvencii alebo k doprave, ktorá by nebola v súlade s účelom tejto dohody.
4. Žiadna zmluvná strana nebude požadovať predloženie letových poriadkov, programov letov nepravidelnej dopravy, prípadne prevádzkových plánov leteckými spoločnosťami štátu druhej zmluvnej strany na schválenie, s výnimkou požiadavky ich predkladania na nediskriminačnom základe na účely dosiahnutia jednotných podmienok predpokladaných odsekom 2 tohto článku alebo ak by to bolo osobitne stanovené v prílohe k tejto dohode. Ak zmluvná strana požaduje ich predloženie na informačné účely, bude minimalizovať administratívne bremeno podmienok a procedúr predloženia na sprostredkovateľov leteckej dopravy a na letecké spoločnosti určené druhou zmluvnou stranou.

Článok 12

Cenotvorba

1. Každá zmluvná strana umožní, aby si ceny za leteckú dopravu stanovila každá určená letecká spoločnosť na základe obchodného uváženia vychádzajúceho z trhu. Intervencia zmluvných strán sa obmedzí
 - a) na ochranu pred neprimerane diskriminačnými cenami alebo praktikami,
 - b) na ochranu spotrebiteľov pred cenami, ktoré sú neprimerane vysoké alebo reštriktívne z dôvodu zneužívania dominantného postavenia, a
 - c) na ochranu leteckých spoločností pred cenami, ktoré sú umelo nízke z dôvodu priamej alebo nepriamej vládnej subvencie alebo podpory.
2. Každá zmluvná strana môže požadovať oznámenie alebo predloženie cien, ktoré majú byť účtované za leteckú dopravu na územie jej štátu alebo z neho, leteckými spoločnosťami určenými druhou zmluvnou stranou, vládny orgánom civilného letectva. Oznámenie alebo predloženie cien leteckými spoločnosťami štátov zmluvných strán možno vyžadovať nie viac ako 30 dní pred navrhovaným dňom ich platnosti. V jednotlivých prípadoch možno oznámenie alebo predloženie povoliť v kratšej lehote, než sa bežne požaduje. Žiadna zmluvná strana nebude požadovať, aby letecké spoločnosti určené druhou zmluvnou stranou oznámili alebo predložili ceny účtované verejnosti v nepravidelnej doprave s výnimkou prípadov, keď sa to požaduje na nediskriminačnom základe na informačné účely.
3. Žiadna zmluvná strana nepodnikne jednostranné kroky, aby zabránila zavedeniu alebo pokračovaniu platnosti ceny, ktorej účtovanie bolo navrhnuté alebo ktorú účtuje letecká spoločnosť určená ktoroukoľvek zmluvnou stranou za medzinárodnú leteckú dopravu medzi územiami štátov zmluvných strán alebo letecká spoločnosť určená jednou zmluvnou stranou za medzinárodnú leteckú dopravu medzi územím štátu druhej zmluvnej strany a ktorýmkoľvek iným štátom, zahŕňajúc v oboch prípadoch aj dopravu na základe dohody medzi dopravcami alebo na vnútrolinkovej báze. Ak sa ktorákoľvek zmluvná strana domnieva, že ľubovoľná z týchto cien nie je v súlade s ustanoveniami odseku 1 tohto článku, bude požadovať konzultácie a podľa možnosti čo najskôr upovedomí druhú zmluvnú stranu o dôvodoch jej nespokojnosti. Takéto konzultácie sa uskutočnia najneskôr 30 dní po prijatí žiadosti a zmluvné strany budú spolupracovať pri zabezpečovaní informácií potrebných na uvážené vyriešenie otázky. Ak zmluvné strany dosiahnu dohodu vo vzťahu k cene, pre ktorú bolo podané oznámenie o nespokojnosti, každá zo zmluvných strán vynaloží maximálne úsilie na uvedenie takejto dohody do platnosti. Bez takejto vzájomnej dohody nadobudne príslušná cena platnosť, prípadne ostane v platnosti.

Článok 13

Konzultácie

Každá zmluvná strana môže kedykoľvek požiadať o konzultácie týkajúce sa tejto dohody. Konzultácie sa začnú v čo najkratšej lehote, avšak najneskôr 60 dní odo dňa prijatia príslušnej žiadosti druhou zmluvnou stranou, ak nie je dohodnuté inak.

Článok 14

Riešenie sporov

1. Akýkoľvek spor týkajúci sa tejto dohody okrem sporov vzniknutých podľa článku 12 (Cenotvorba) ods. 3, ktorý nebude vyriešený v prvom kole oficiálnych konzultácií, môže byť po dohode zmluvných strán postúpený na rozhodnutie určitej osobe alebo orgánu. Ak sa zmluvné strany takto nedohodnú, spor bude na žiadosť jednej zo zmluvných strán predložený na rozhodcovské konanie podľa uvedeného postupu.
2. Rozhodcovské konanie bude vykonávať rozhodcovský orgán pozostávajúci z troch rozhodcov, ktorí budú vymenovaní takto:
 - a) do 30 dní po prijatí žiadosti o predloženie sporu na rozhodcovské konanie každá zmluvná strana vymenuje jedného rozhodcu. Do 60 dní potom, ako boli vymenovaní, títo dvaja rozhodcovia vymenujú na základe dohody tretieho rozhodcu, ktorý bude vykonávať funkciu predsedu rozhodcovského orgánu,
 - b) ak niektorá zmluvná strana nevymenuje rozhodcu alebo ak tretí rozhodca nebude vymenovaný v súlade s odsekom 2 písm. a) tohto článku, ktorákoľvek zo zmluvných strán môže požiadať prezidenta Rady Medzinárodnej organizácie civilného letectva, aby vymenovala potrebného rozhodcu, prípadne rozhodcov do 30 dní. Ak je prezident rady príslušníkom štátu jednej zo zmluvných strán, vykoná vymenovanie služobne najstarší viceprezident, ktorý z tohto dôvodu nie je diskvalifikovaný.
3. Ak nebude dohodnuté inak, určí rozhodcovský orgán medze svojej jurisdikcie v súlade s touto dohodou a stanoví si vlastné procedurálne pravidlá. Rozhodcovský orgán po svojom vytvorení môže odporučiť predbežné nápravné opatrenia až do svojho konečného rozhodnutia. Na pokyn rozhodcovského orgánu alebo na žiadosť jednej zo zmluvných strán bude najneskôr 15 dní po úplnom konštituovaní rozhodcovského orgánu usporiadaná konferencia na účely stanovenia presných otázok, o ktorých sa má rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, a špecifických postupov, ktoré sa majú dodržať.
4. Ak nebude dohodnuté alebo nariadené rozhodcovským orgánom inak, zmluvné strany predložia memorandum do 45 dní od dátumu úplného konštituovania rozhodcovského orgánu. Odpovede majú prísť najneskôr do 60 dní. Rozhodcovský orgán usporiada konanie na žiadosť jednej zo zmluvných strán alebo z vlastného podnetu do 15 dní potom, ako majú prísť odpovede.
5. Rozhodcovský orgán sa pokúsi vyniesť písomné rozhodnutie do 30 dní od skončenia konania alebo, ak nebude usporiadané žiadne konanie, odo dňa, keď budú predložené obidve odpovede. Rozhodcovský orgán rozhoduje väčšinou svojich hlasov.
6. Zmluvné strany môžu predložiť žiadosti o výklad rozhodnutia do 15 dní po jeho vynesení a ľubovoľné poskytnuté objasnenie bude vystavené do 15 dní odo dňa prijatia takejto žiadosti.
7. Zmluvné strany plne zrealizujú každé rozhodnutie alebo nález rozhodcovského orgánu v miere, ktorá je v súlade s jej vnútroštátnymi právnymi predpismi.
8. Náklady na rozhodcovské konanie vrátane poplatkov a výdavkov rozhodcov sa rozdelia rovnakým dielom medzi zmluvné strany. Všetky výdavky prezidenta Rady Medzinárodnej organizácie civilného letectva súvisiace s postupmi uvedenými v odseku 2 písm. b) tohto článku sa budú považovať za súčasť výdavkov rozhodcovského konania.

Článok 15

Vypovedanie dohody

1. Táto dohoda sa uzaviera na neurčitý čas.

2. Každá zmluvná strana môže dohodu kedykoľvek písomne vypovedať. Oznámenie o výpovedi bude súčasne odoslané Medzinárodnej organizácii civilného letectva. Platnosť dohody sa skončí uplynutím posledného dňa pred dňom uplynutia jednoročnej lehoty odo dňa prijatia oznámenia druhou zmluvnou stranou, ak nebude príslušné oznámenie odvolané dohodou zmluvných strán pred skončením danej lehoty.

Článok 16 **Registrácia v ICAO**

Táto dohoda a všetky jej zmeny podliehajú registrácii v Medzinárodnej organizácii civilného letectva.

Článok 17 **Nadobudnutie platnosti**

1. Táto dohoda nadobudne platnosť dňom výmeny nót, ktorými si zmluvné strany oznámia, že boli splnené podmienky stanovené ich príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Dohoda sa bude predbežne vykonávať odo dňa jej podpisu.
2. Dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody sa skončí vo vzťahu medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými platnosť Dohody medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Spojených štátov amerických o leteckej doprave, podpísanej v Prahe 29. júna 1987 v platnom znení a predĺžení.

Na dôkaz toho dolupodpisaní, náležite na to splnomocnení svojimi vládami, podpísali túto dohodu.

Dané v Bratislave 22. januára 2001 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a anglickom jazyku, pričom obidva texty majú rovnakú platnosť.

Za vládu
Slovenskej republiky:

Jozef Macejko v. r.

Za vládu

Spojených štátov amerických:

Carl Spielvogel v. r.

PRÍLOHA I**Pravidelná letecká doprava****Oddiel 1****Trasy**

Letecké spoločnosti určené podľa tejto prílohy budú v súlade s podmienkami svojho určenia oprávnené vykonávať medzinárodnú leteckú dopravu podľa letového poriadku medzi miestami na týchto trasách:

- A. Trasy pre leteckú spoločnosť alebo spoločnosti určené vládou Spojených štátov amerických:
1. Z bodov pred Spojenými štátmi americkými cez Spojené štáty americké a medziľahlé body do bodu alebo do bodov v Slovenskej republike a za.
 2. Pre službu alebo služby výlučnej nákladnej dopravy medzi Slovenskou republikou a ľubovoľným bodom alebo bodmi.
- B. Trasy pre leteckú spoločnosť alebo spoločnosti určené vládou Slovenskej republiky:
1. Z bodov pred Slovenskou republikou cez Slovenskú republiku a medziľahlé body do bodu alebo do bodov v Spojených štátoch amerických a za.
 2. Pre službu alebo služby výlučnej nákladnej dopravy medzi Spojenými štátmi americkými a ľubovoľným bodom alebo bodmi.

Oddiel 2**Prevádzková flexibilita**

Každá určená letecká spoločnosť môže pri ktoromkoľvek lete alebo všetkých letoch a podľa svojho uváženia

1. prevádzkovať lety v ktoromkoľvek smere alebo v oboch smeroch,
2. kombinovať rôzne čísla letov v rámci prevádzky jedného lietadla,
3. poskytovať služby do bodov pred, do medziľahlých bodov a bodov za a bodov na územiach štátov zmluvných strán na trasách v ľubovoľnej kombinácii a v ľubovoľnom poradí,
4. vynechať zastávky v ľubovoľnom bode alebo bodoch,
5. presunúť dopravu z ľubovoľného z jej lietadiel na ľubovoľné z jej ďalších lietadiel v ktoromkoľvek bode na trasách a
6. poskytovať služby v bodoch pred ktorýmkoľvek bodom na území jej štátu so zmenou alebo bez zmeny lietadla alebo čísla letu a môže poskytovať a propagovať takéto služby verejnosti prostredníctvom služieb, bez smerového alebo geografického obmedzenia a bez straty akéhokoľvek práva uskutočňovať dopravu inak prípustnú podľa tejto dohody za predpokladu, že s výnimkou služieb výlučnej nákladnej dopravy sa príslušná služba poskytuje v bode na území štátu zmluvnej strany určujúcej príslušnú leteckú spoločnosť.

Oddiel 3**Zmena lietadla**

V ktoromkoľvek úseku alebo v ktorýchkoľvek úsekoch uvedených trás môže určená letecká spoločnosť uskutočňovať medzinárodnú leteckú dopravu bez akéhokoľvek obmedzenia zmeny typu alebo čísla prevádzkovaného lietadla v ktoromkoľvek mieste trasy za predpokladu, že s výnimkou služieb výlučnej nákladnej dopravy je príslušná doprava za takýto bod v smere odletu pokračovaním dopravy z územia štátu zmluvnej strany, ktorá leteckú spoločnosť určila, a doprava v smere priletu na územie štátu zmluvnej strany, ktorá leteckú spoločnosť určila, je pokračovaním dopravy spoza takéhoto bodu.

PRÍLOHA II

Nepravidelná letecká doprava**Oddiel 1**

- A. Letecké spoločnosti štátov zmluvných strán určené podľa tejto prílohy budú mať v súlade s podmienkami ich určenia právo uskutočňovať medzinárodnú nepravidelnú dopravu cestujúcich (a ich sprievodnej batožiny) a/alebo nákladu (ktorá zahŕňa nepravidelnú dopravu nákladu, neobmedzujúc sa len na zasielateľa nákladu, oddelene a v kombinácii – cestujúci/náklad):
1. medzi ľubovoľným bodom alebo bodmi na území štátu zmluvnej strany, ktorá leteckú spoločnosť určila, a ľubovoľným bodom alebo bodmi na území štátu druhej zmluvnej strany a
 2. medzi ľubovoľným bodom alebo bodmi na území štátu druhej zmluvnej strany a ľubovoľným bodom alebo bodmi v trefom štáte alebo štátoch za predpokladu, že s výnimkou nepravidelnej dopravy nákladu je takáto služba časťou kontinuálnej prevádzky, so zmenou lietadla alebo bez nej, ktorá zahŕňa dopravu do materského štátu na účely uskutočňovania miestnej dopravy medzi materským štátom a územím štátu druhej zmluvnej strany.
- B. Pri vykonávaní služieb upravených touto prílohou majú letecké spoločnosti štátov zmluvných strán určené podľa tejto prílohy tiež právo prerušiť cestu v ktoromkoľvek bode bez ohľadu na to, či sa nachádza na území alebo mimo územia štátu zmluvnej strany, uskutočňovať tranzitnú dopravu cez územie štátu druhej zmluvnej strany, kombinovať v tom istom lietadle dopravu, ktorá sa začína na území štátu jednej zmluvnej strany, dopravu, ktorá sa začína na území štátu druhej zmluvnej strany, a dopravu, ktorá sa začína v tretích štátoch, a uskutočňovať medzinárodnú leteckú dopravu bez akýchkoľvek obmedzení, pokiaľ ide o zmenu typu a čísla prevádzkovaného lietadla, v ktoromkoľvek mieste trasy za predpokladu, že s výnimkou nepravidelnej dopravy nákladu je doprava v smere odletu za takýto bod pokračovaním dopravy z územia štátu zmluvnej strany, ktorá leteckú spoločnosť určila, a v smere priletu je doprava na územie štátu zmluvnej strany, ktorá leteckú spoločnosť určila, pokračovaním dopravy spoza takéhoto bodu.
- C. Každá zmluvná strana priaznivo zváži žiadosti leteckých spoločností štátu druhej zmluvnej strany ohľadne realizácie dopravy, ktorú táto príloha nezahŕňa, na základe porozumenia a reciprocity.

Oddiel 2

- A. Každá letecká spoločnosť určená ktoroukoľvek zmluvnou stranou uskutočňujúca medzinárodnú nepravidelnú leteckú dopravu, ktorá sa začína na území štátu jednej zo zmluvných strán, bez ohľadu na to, či na základe jednosmernej cesty alebo cesty tam a späť, má možnosť voľby vyhovieť zákonom, predpisom a pravidlám nepravidelnej leteckej dopravy buď jej štátu, alebo štátu druhej zmluvnej strany. Ak bude niektorá zmluvná strana aplikovať odlišné pravidlá, predpisy, podmienky, predpoklady alebo obmedzenia na jednu alebo viaceré z jej leteckých spoločností alebo na letecké spoločnosti iných štátov, každá určená letecká spoločnosť bude podliehať najmenej reštriktívnym z týchto kritérií.
- B. Žiadne z ustanovení predchádzajúceho odseku však nebude obmedzovať právo žiadnej zo zmluvných strán vyžadovať od leteckých spoločností určených podľa tejto prílohy ktoroukoľvek zo zmluvných strán, aby dodržiavala podmienky týkajúce sa ochrany finančných prostriedkov cestujúcich a práv cestujúcich na storno leteckej dopravy a vrátenie peňazí.

Oddiel 3

S výnimkou vo vzťahu k pravidlám ochrany spotrebiteľa uvedeným v predchádzajúcom odseku nebude žiadna zo zmluvných strán vyžadovať od leteckej spoločnosti určenej podľa tejto prílohy druhou zmluvnou stranou v súvislosti s uskutočňovaním dopravy z územia štátu takejto druhej zmluvnej strany alebo tretej krajiny na základe jednosmernej cesty alebo cesty tam a späť, aby predložila viac ako jedno vyhlásenie o súlade s aplikovateľnými zákonmi, predpismi a pravidlami uvedenými v oddiele 2 tejto prílohy alebo o oslobodení od týchto zákonov, predpisov alebo pravidiel udelenom príslušnými vládnymi orgánmi civilného letectva.

PRÍLOHA III**Zásady nediskriminácie v rámci počítačových rezervačných systémov a súťaže medzi nimi**

Uznávajúc, že článok 11 (Spravodlivá súťaž) tejto dohody garantuje leteckým spoločnostiam štátov zmluvných strán „spravodlivú a rovnakú príležitosť na súťaž“,

berúc do úvahy, že jeden z najdôležitejších aspektov schopnosti leteckej spoločnosti súťažiť je jej schopnosť informovať verejnosť o svojich službách korektným a nestranným spôsobom a že preto kvalita informácií o službách leteckej dopravnej spoločnosti dostupných pre zástupcov cestovných kancelárií, ktorí takéto informácie priamo distribuujú cestujúcej verejnosti, a schopnosť leteckej spoločnosti poskytnúť takýmto zástupcom konkurencieschopné počítačové rezervačné systémy predstavujú základ príležitostí leteckej spoločnosti pre súťaženie, a

berúc do úvahy, že je rovnako potrebné zabezpečiť, aby záujmy spotrebiteľov produktov leteckej dopravy boli chránené pred akýmkoľvek zneužitím takýchto informácií a ich zavádzajúcou prezentáciou a aby letecké spoločnosti a zástupcovia cestovných kancelárií mali prístup k efektívne súťažiacim počítačovým rezervačným systémom:

1. Zmluvné strany sa dohodli, že počítačové rezervačné systémy budú mať integrované primárne zobrazovacie jednotky, v prípade ktorých
 - a) budú informácie týkajúce sa medzinárodných leteckých dopravných služieb vrátane vytvárania prípojov k takýmto službám vkladané a zobrazované na základe nediskriminačných a objektívnych kritérií, ktoré nebudú priamo alebo nepriamo ovplyvňované totožnosťou leteckej spoločnosti alebo trhu. Takéto kritériá budú platiť jednotne pre všetky zúčastnené letecké spoločnosti,
 - b) budú databázy počítačových rezervačných systémov podľa možnosti čo najvyčerpávajúcejšie,
 - c) predajcovia počítačových rezervačných systémov nebudú vymazávať informácie odovzdané zúčastnenými leteckými spoločnosťami; takéto informácie budú presné a transparentné; napríklad pri letoch so spoločne využívaným kódom a zmenou lietadla a letoch so zastávkami by malo byť jasne špecifikované, že majú tieto charakteristiky,
 - d) všetky počítačové rezervačné systémy dostupné zástupcom cestovných kancelárií, ktorí priamo distribuujú informácie o službách leteckých spoločností cestujúcej verejnosti na území štátu ktorejkoľvek zo zmluvných strán, budú nielen musieť, ale tiež budú mať nárok pracovať v súlade pravidlami pre počítačové rezervačné systémy platnými na území štátu, kde je príslušný počítačový rezervačný systém prevádzkovaný,
 - e) zástupcovia cestovných kancelárií budú môcť využívať ľubovoľné zo sekundárnych zobrazovacích jednotiek dostupných prostredníctvom počítačových rezervačných systémov, ak zástupca cestovnej kancelárie o takúto zobrazovaciu jednotku špecificky požiada.
2. Zmluvná strana bude vyžadovať, aby každý predajca počítačového rezervačného systému pôsobiaci na území jej štátu umožnil všetkým leteckým spoločnostiam ochotným zaplatiť za príslušný nediskriminačný poplatok účasť na jeho počítačovom rezervačnom systéme. Zmluvná strana bude vyžadovať, aby všetky distribučné zariadenia, ktoré predajca systému prevádzkuje, boli zúčastneným leteckým spoločnostiam poskytované na nediskriminačnom základe. Zmluvná strana bude vyžadovať, aby predajcovia počítačových rezervačných systémov na nediskriminačnom, objektívnom základe, neutrálnom z hľadiska dopravcu a trhu zobrazili medzinárodné letecké dopravné služby zúčastnených leteckých spoločností na všetkých trhoch, kde si želajú príslušné služby predávať. Predajca počítačového rezervačného systému na požiadanie zverejní podrobnosti o spôsobe aktualizovania a ukladania svojej databázy, svoje kritériá na editovanie a zoradovanie informácií, váhu pre takéto kritériá a kritériá použité na výber prípojných miest a zahrnutie prípojných letov.
3. Predajcovia počítačových rezervačných systémov pôsobiaci na území štátu jednej zmluvnej strany budú oprávnení zaviesť, udržiavať a voľne sprístupniť svoje počítačové rezervačné systémy cestovným kanceláriám alebo spoločnostiam, ktorých hlavnou obchodnou činnosťou je distribúcia produktov súvisiacich s cestovaním na území štátu druhej zmluvnej strany, ak počítačové rezervačné systémy vyhovujú týmto zásadám.

4. Žiadna zo zmluvných strán na území svojho štátu predajcom počítačových rezervačných systémov štátu druhej zmluvnej strany neuloží ani nepovolí uloženie prísnejších podmienok vo vzťahu k prístupu ku komunikačným zariadeniam a ich používaniu, výberu a používaniu technického a programového vybavenia počítačového rezervačného systému a jeho technickej inštalácii, než sú podmienky uložené predajcom počítačových rezervačných systémov jej štátu.
5. Žiadna zo zmluvných strán na území svojho štátu predajcom počítačových rezervačných systémov štátu druhej zmluvnej strany neuloží ani nepovolí uloženie reštriktívnejších podmienok vo vzťahu k zobrazovacím jednotkám (vrátane editovacích a vkladacích parametrov), prevádzke alebo predaju, než sú podmienky uložené predajcom počítačových rezervačných systémov jej štátu.
6. Počítačové rezervačné systémy používané na území štátu jednej zmluvnej strany, ktoré vyhovujú týmto zásadám a ďalším relevantným nediskriminačným regulačným, technickým a bezpečnostným normám, budú mať nárok na efektívny a ničím nerušený prístup na území štátu druhej zmluvnej strany. Jedným z aspektov toho bude, že určená letecká spoločnosť bude mať na území štátu, ktorý ju určil, rovnako vyčerpávajúcu účasť na takomto systéme, akú má na ľubovoľnom systéme poskytovanom zástupcom cestovných kancelárií na území štátu druhej zmluvnej strany. Majitelia/prevádzkovatelia počítačových rezervačných systémov štátu jednej zmluvnej strany budú mať rovnakú príležitosť vlastníť/prevádzkovať počítačové rezervačné systémy, ktoré zodpovedajú týmto zásadám v rámci územia štátu druhej zmluvnej strany, akú majú majitelia/prevádzkovatelia štátu tejto zmluvnej strany. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby letecké spoločnosti a dodávatelia počítačových rezervačných systémov jej štátu nediskriminovali cestovné kancelárie na území štátu, ktorý určil leteckú spoločnosť, z dôvodu ich používania alebo vlastníctva počítačového rezervačného systému, ktorý je tiež prevádzkovaný na území štátu druhej zmluvnej strany.

PRÍLOHA IV**Prechodné ustanovenia**

Dňom 31. decembra 2002 sa skončí platnosť týchto ustanovení:

1. Nehľadiac na ustanovenia článku 8 ods. 3 dohody, nie je zmluvná strana povinná povoliť leteckým spoločnostiam vykonávať svoj vlastný pozemný letiskový handling.
2. Nehľadiac na ustanovenia oddielu 1 ods. A2 Prílohy II,
 - a) letecké spoločnosti Spojených štátov amerických nie sú oprávnené prevádzkovať jednotlivé lety nepravidelnej nákladnej dopravy medzi Slovenskou republikou a ľubovoľným miestom alebo miestami podľa ustanovení tohto oddielu tam, kde takáto služba nie je časťou kontinuálnej prevádzky, so zmenou lietadla alebo bez nej, ktorá zahŕňa dopravu do Spojených štátov amerických na účely uskutočňovania miestnej dopravy medzi Spojenými štátmi americkými a Slovenskou republikou, a
 - b) letecké spoločnosti Slovenskej republiky nie sú oprávnené prevádzkovať jednotlivé lety nepravidelnej nákladnej dopravy medzi Spojenými štátmi americkými a ľubovoľným miestom alebo miestami podľa ustanovení tohto oddielu tam, kde takáto služba nie je časťou kontinuálnej prevádzky, so zmenou lietadla alebo bez nej, ktorá zahŕňa dopravu do Slovenskej republiky na účely uskutočňovania miestnej dopravy medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými.

Toto obmedzenie sa netýka letov nepravidelnej nákladnej dopravy uskutočňovaných na základe žiadostí týkajúcich sa viac ako jedného letu medzi tými istými miestami.

